

Pedagogisch Werkplan BSO Lidwinaschool Hof

Locatie van
Stichting Kindercentrum Watergraafsmeer Amsterdam
BSO de Beukelseberg

KCWA	BSO
Uitgiftedatum:	Oktober 2020
Herzien:	Maart 2021
Titel:	Pedagogisch Werkplan BSO Lidwinaschool Hof
Documentnummer:	01.02
Proceseigenaar:	Directeur

Inhoud

Voorwoord	3
Hoofdstuk 1: De vier basisdoelen van Riksen-Walraven.....	4
Hoofdstuk 2: Plaatsing van het kind.....	8
2.1. Groepsgrootte en inzet pedagogisch medewerkers	8
2.2. Wijziging in groepsgrootte	8
2.3. Kennismaken	8
2.4. Wanneer op BSO Lidwina	9
2.5. Extra dagdelen afnemen	9
Hoofdstuk 3: Een (mid)dag op de buitenschoolse opvang.....	10
3.1. Uit school	10
3.2. Ophalen door ouders	10
3.3. Middagprogramma.....	10
3.4. Spelen en activiteiten	10
3.5. Vakantie en Uitstapjes.....	11
3.6. Feesten en rituelen	12
Hoofdstuk 4: Eten en drinken	13
4.1. Eten en drinken	13
4.2. Dieet, allergie en andere culturen	13
4.3. Trakteren.....	13
Hoofdstuk 5: Het kind	14
5.1. Pesten en plagen	14
5.2. Jongens en meisjes; seksuele ontwikkeling	14
5.3. Corrigeren en belonen.....	14
5.4. Zieke kinderen	15
5.5. Kinderparticipatie.....	16
5.6. Mentorschap	16
5.7. Kinderen observeren	16
5.8. Overdrachtsschrift en kinddossier	16
Hoofdstuk 6: De ouder.....	17
6.1. Mondeling communicatie.....	17
6.2. Schriftelijke informatie	17
6.3. Oudercommissie.....	17
6.4. Ouderavonden	18
6.5. Klachtenprocedure	18

Voorwoord

BSO Lidwinaschool Hof is een van de BSO-locaties van Buitenschoolse Opvang de Beukelseberg. Buitenschoolse opvang de Beukelseberg valt samen met Kinderdagverblijf De Bibelebontseberg onder Stichting KinderCentrum Watergraafsmeer Amsterdam (KCWA).

KCWA heeft 1 algemeen pedagogisch beleid, waarin wordt uitgelegd vanuit welke visie, kindbeeld en doelstellingen er wordt gewerkt. Dit beleid is voor alle leeftijdsgroepen van toepassing; er is geen aparte opsplitsing gemaakt in leeftijdscategorieën, accenten kunnen verschillen, de grote lijn is gelijk.

Naast het algemene beleid heeft iedere locatie –van zowel het kinderdagverblijf als de buitenschoolse opvang- een eigen pedagogisch werkplan. Hierin wordt uitgelegd hoe het algemene pedagogische beleid zijn specifieke invulling krijgt op locatie.

Dit werkplan beschrijft de werksituatie op BSO Lidwinaschool Hof.

Aan bod komen o.a. de dagindeling, groepsgrootte, groepsinrichting, spelen en activiteiten, contact met ouders.

We willen benadrukken dat dit werkplan altijd in ontwikkeling blijft. Het wordt aangepast indien er nieuwe afspraken gemaakt worden.

Alle formulieren, werkinstructies en protocollen waar in dit werkplan naar wordt verwezen, liggen ter inzage op iedere locatie, in onze zogeheten 'Handboeken'. Op verzoek kan dit Handboek altijd worden ingezien.

N.B.

Waar 'ouders' staat, wordt tevens 'verzorgers' bedoeld.

Waar 'hij' staat, kan tevens 'zij' worden bedoeld.

Waar 'wij' staat, wordt verwezen naar de medewerkers.

Hoofdstuk 1: De vier basisdoelen van Rixsen-Walraven

Leidraad voor het begeleiden van kinderen op onze buitenschoolse opvang, zijn de vier pedagogische basisdoelen van Rixsen –Walraven:

1. Een gevoel van – fysieke en emotionele- veiligheid.
2. Ontwikkeling van persoonlijke competenties.
3. Ontwikkeling van sociale competenties.
4. Socialisatie, of wel: de kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van de samenleving, eigen te maken.

We zullen in dit werkplan per ontwikkeldoel uitleggen hoe de pedagogisch medewerkers hier uitvoering aan geven op onze werkvloer.

1. We creëren een gevoel van fysieke en emotionele veiligheid (voor ieder kind, voor iedere groep)

Wij willen ervoor zorgen dat de kinderen op de BSO locatie Lidwina zich fysiek en emotioneel veilig voelen. In het dagelijkse taalgebruik zeggen we dan dat het kind het naar zijn zin heeft en/of lekker in zijn vel zit. Dit zorgt er niet alleen voor dat het kind zich prettig voelt, het is ook een voorwaarde voor het kind om zich verder te kunnen ontwikkelen.

Dit doen we o.a. op de volgende manieren:

We vinden het belangrijk dat er op de BSO een ongedwongen, vrije sfeer is. Kinderen mogen daarom, zoveel als mogelijk, zelf invulling geven aan wat ze willen doen, en met wie. Er zijn verschillende hoekjes ingericht waar de kinderen zich even kunnen terugtrekken (alleen of met een klein groepje kinderen). Kinderen kunnen er zelf voor kiezen of ze in of juist uit het zicht van de pedagogisch medewerkers gaan spelen. Door dit zelf te kunnen bepalen, ontstaat er een veilig gevoel.

Toch is niet alles helemaal vrijblijvend. Er is een zekere mate van structuur (regels, regelmaat en gewoontes. Deze structuur biedt kinderen duidelijkheid: Het kind weet waar het aan toe is en wat hem te wachten staat. Verder kent BSO Locatie Lidwina 1 basisgroep. Door de vaste groep leren de kinderen elkaar kennen en maken vriendjes/vriendinnen. De kinderen weten wie er per dag op groep aanwezig is en waarmee zij kunnen spelen.

Het herkenbare, terugkerende (regels/ritme/vaste groep) geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen.

De emotionele veiligheid stimuleren we verder door veel aandacht te besteden aan de relatie tussen de medewerker en het kind.

Dat begint meteen bij de kennismaking (wennen) van het kind met de groep en de pedagogisch medewerkers- ongeveer een week voordat het kind daadwerkelijk op de opvang komt. We gaan serieus om met de emoties van kinderen en met praten en spelen leren we waar zijn of haar interesses liggen. Hierdoor leren we het kind beter kennen en het geeft het kind een gevoel van veiligheid. We gaan verderop dieper in op ons wenbeleid.

Verder wordt ieder kind persoonlijk begroet als hij/zij binnenkomt en delen we high-fives uit bij vertrek.

Bij het uiten van blijheid, geluk, angst, boosheid, tevredenheid (enz.) leert het kind met die emoties van zichzelf en anderen om te gaan. Net als bij wenkinderen, gaan we altijd serieus en betrokken om met de emoties van de kinderen.

Het contact met de ouders/verzorgers van het kind is verder ook erg belangrijk. We leggen de ervaringen van de ouder graag naast die van de medewerkers om zo tot een genuanceerd totaalbeeld van de ontwikkeling van het kind te komen.

Het contact tussen ouder en medewerker kan het kind tevens een veilig gevoel geven: de ouder geeft het voorbeeld in het vertrouwen van de medewerker.

Omdat bij de BSO meestal alleen sprake is van (vaak korte) breng- en haalcontacten (met uitzondering van de schoolvakanties), wordt jaarlijks een 10 minuten gesprek georganiseerd: Ouders kunnen dan wat uitgebreider met de pedagogisch medewerkers praten.

Naast de indeling in basisgroepen werken we ook met het mentorschap. Elk kind heeft een eigen mentor. Hij/zij heeft extra oog en oor voor het welbevinden van zijn/haar mentorkinderen. De mentor investeert in de relatie met haar mentorkinderen d.m.v. gesprekjes, observatie en dergelijke. Voor ouders is de mentor ook het aanspreekpunt.

2. We werken aan de ontwikkeling van persoonlijke competenties

Het is belangrijk dat kinderen de mogelijkheid krijgen persoonlijkheidskenmerken als zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit te ontwikkelen.

We vinden het belangrijk kinderen te stimuleren dingen zelf te doen om ze op die manier te laten ervaren dat ze veel dingen al zelf kunnen. De medewerkers proberen zoveel mogelijk op de hoogte te zijn van wat een kind al kan en waar eventueel nog hulp geboden is. Deze informatie verkrijgt de medewerker door met het kind zelf te praten, daarnaast ook door middel van gesprekken met ouders en collega's. Door het kind te stimuleren, aan te moedigen, samen naar oplossingen te zoeken en het complimenten te geven wanneer het goed gaat, proberen we het kind te helpen. Dit stimuleert het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van het kind.

Bij onderlinge ruzies grijpen wij vaak niet direct in: we vinden het belangrijk niet direct met een oplossing te komen, maar eerst te kijken of de kinderen er samen uit komen. Uiteraard houden we het wel in de gaten en wanneer kinderen er zelf niet uitkomen, en bieden we dan hulp.

Ook de ruimte is zodanig ingericht dat kinderen zelf kunnen doen wat ze willen, en zelf het spel- of knutselmateriaal kunnen pakken wat ze willen. We laten de kinderen zoveel mogelijk zelf verzinnen *op welke manier* en *welk spel* gespeeld moet worden, of *wat* en *hoe* er geknutseld wordt. We laten de kinderen zelf kiezen welke activiteit ze willen doen, en bieden daarbij nieuwe mogelijkheden en materialen aan. Als kinderen niet weten wat ze moeten doen / zich vervelen kunnen we ze kort een paar activiteiten voorstellen. Als ze hier geen zin in hebben, mogen ze zich even gaan "vervelen": dit stimuleert de kinderen zelf een oplossing te bedenken voor hun probleem, en daarmee dus de creativiteit.

Er is voldoende spelmateriaal aanwezig dat de ontwikkeling van persoonlijke competentie van kinderen stimuleert. Zo zijn er verschillende spelletjes waarbij kinderen oefenen in tactisch spel, kennis van cijfers, algemene kennis, motoriek en geduld. Door het spelen van spelletjes leren de kinderen (naast sociale vaardigheden) bovendien incasseren / verliezen.

Op BSO Lidwina staat een kast met boeken en strips etc. Kinderen kunnen hier zelf boeken en strips uit halen om lekker te gaan lezen. Ook mogen ze de boeken en strips lenen en mee naar huis nemen om daar verder te gaan met het lezen van het boek.

In vakanties werken we met thema's en meerdere dagen per week organiseren we workshops. Kinderen worden uitgenodigd om hieraan mee te doen maar mogen altijd zelf iets anders bedenken om te doen.

Dagelijks stimuleren wij de taalontwikkeling van de kinderen door gesprekken met ze te voeren, door ze vragen te stellen, door ze voor te lezen en met ze te zingen. Maar ook stimuleren we de kinderen door ze met elkaar te laten praten en met elkaar de discussiëren.

Rekenen stimuleren wij door spelletjes met ze te spelen. Dobbelspelletjes, memoryspelletjes (tellen hoeveel setjes ieder heeft en wie er gewonnen heeft), verstoppertje. Maar ook in onze dagelijkse gesprekjes komt rekenen voor. We houden bijvoorbeeld met de kinderen in de gaten hoeveel kinderen zijn er opgehaald en hoeveel kinderen blijven er dan over. Of welk kind is het oudste en wie de jongste. Welk kind is het langste en welke het kleinste. Etc.

De fijne motoriek stimuleren wij door de kinderen zelf hun crackers te laten smeren en oefenen we met veters strikken en jassen zelf dichtmaken. Maar ook knutselen stimuleert de fijne motoriek. Zelf kinderen laten knippen, prikken, kralen rijgen. Met tekenen en kleuren oefenen de kinderen ook hun fijne motoriek. En de kinderen kunnen ten alle tijden strijkkralen op een bijbehorend plankje leggen. Als plankje vol is, strijken wij het en krijgen ze het mee naar huis.

De grove motoriek stimuleren wij met spel. Buiten kunnen kinderen rennen, klimmen, balanceren, steppen, fietsen, voetballen, hinkelen, etc. Binnen maken wij gebruik van de speelzaal, daar doen we teamspelletjes zoals voetbal, basketbal, hockey. Maar ook maken wij hindernisbaantjes waar kinderen over dingen heen kunnen, onderdoor, kunnen balanceren.

Voor de creatieve ontwikkeling knutselen wij veel. We proberen zo veel mogelijk verschillende materialen te gebruiken, zoals verf, lijm, behangerslijm, klei, kralen. Wij ondersteunen waar nodig, maar de kinderen maken het zelf. Wij vinden het proces belangrijker dan het resultaat. Voor creatieve ontwikkeling hebben wij ook verschillende hoeken op de groep. Een huishoek met keukentje en een winkeltje waar gespeeld kan worden. Een bouwhoek met veel verschillende bouwmaterialen waar kinderen hun fantasie op los kunnen laten.

Wij spelen daar in de natuurspeeltuin bij de waterpomp of bij de kubussen waar de kinderen in kunnen klimmen. Wij spelen voornamelijk met de kinderen buiten op het schoolplein van de school. Daar kunnen de kinderen rennen en klimmen. Wij kunnen ook gebruikmaken van fietsjes, steppen en karren. Heel af en toe gaan wij ook naar het Frankendaelpark. Daar spelen wij in de natuurspeeltuin bij de zandbak en de waterpomp of bij de kubussen waar de kinderen naar hartenlust kunnen klimmen en klauteren.

3. We werken aan de ontwikkeling van sociale competenties

Het omgaan met leeftijdsgenootjes is een belangrijke manier om sociale competenties te ontwikkelen. Hieronder vallen competenties als; zich in een ander kunnen verplaatsen, emoties kenbaar maken, feedback geven en ontvangen, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Wij vinden het belangrijk dat de kinderen leren om goed met elkaar om te gaan door samen te spelen en te delen, maar ook om rekening met elkaar te houden en elkaar te accepteren en te respecteren. Pedagogisch medewerkers trachten de kinderen te betrekken bij het groepsgebeuren, door ze uit te

nodigen voor activiteiten en met ze mee te spelen. Oudere kinderen wordt geleerd en gestimuleerd hun verlangens onder woorden te brengen, deze te realiseren of er vanaf te zien.

We stimuleren de kinderen elkaar te helpen, bijvoorbeeld door hen samen een taak te geven (bijv. helpen met drinken inschenken, samen opruimen en corvee diensten) We geven kinderen complimenten als ze zich prettig gedragen. Dit is een goede stimulerende beloning om het sociaal gewenste gedrag te herhalen.

Wanneer kinderen onderling ruzie hebben grijpen wij niet direct in. Als de kinderen er niet zelf uitkomen, zullen de pedagogisch medewerkers een bemiddelende rol aannemen. Schelden, schreeuwen, vloeken, slaan e.d. worden niet getolereerd. Samen met de kinderen zoeken we naar een compromis waarbij we er naar streven hen uit te leggen wat wel en niet aanvaardbaar is, en hoe we in die situatie rekening kunnen houden met elkaar.

Er is voldoende spel materiaal aanwezig dat de sociale competentie van de kinderen stimuleert.

Speelgoed als lego, spelletjes, blokken, verkleedkleden etc. zorgt ervoor dat kinderen met elkaar gaan spelen. Binnen zijn er verschillende spelletjes die de kinderen samen kunnen doen. Deze spellen leren de kinderen op hun beurt te wachten en om te gaan met winnen en verliezen.

Wanneer de kinderen bij elkaar aan tafel zitten, bijv. tijdens een eetmoment, laat je als groepsleidster de kinderen een gesprekje voeren, bijvoorbeeld over wat ze die dag gedaan hebben, wat ze graag willen doen, enz. Je draagt er zorg voor dat iedereen bij het gesprek betrokken is. Je let erop dat kinderen tijdens het gesprek oog hebben voor elkaar, je kijkt naar degene die aan het woord is. Door samen naar elkaar te luisteren en iedereen een keer aan het woord te laten komen, ontstaat er een band tussen de kinderen. Ze beleven vaak dezelfde dingen in hun thuissituatie en op school en herkennen dus veel van elkaar. Daarnaast ontwikkelen kinderen het vertrouwen hun verhaal te vertellen in een groep die naar ze kan luisteren. Of het vertrouwen over 'hoe je het beste een vraag kan stellen' om een bevredigend antwoord te krijgen.

4. We bevorderen de socialisatie

Op de BSO Lidwina zijn we ook dagelijks bezig met de waarden en normen, en de cultuur van de samenleving waarvan zij deel uitmaken, op kinderen over te brengen.

De medewerkers geven zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Dit betekent dat de medewerkers met respect met elkaar omgaan, op een constructieve en empathische manier feedback aan collega's en kinderen geven. We hanteren normaal taalgebruik (geen scheldwoorden, buitenlandse taal of jargon), en houden we ons ook aan de regels die gezamenlijk afgesproken zijn. Van de kinderen verwachten we ook dat ze zich houden aan de (huis-)regels, en dat ze aardig tegen elkaar en de medewerkers doen (dus niet schelden, slaan, schoppen e.d.). Ook in het spel gelden bepaalde regels: als je samen ergens aan begint, maak je het samen af, samen opruimen als je samen gespeeld hebt.

Naast respect voor anderen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren omgaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met het speelgoed van de BSO of dat van de andere kinderen, en dat ze met respect omgaan met knutselwerken van andere kinderen. Wij willen kinderen leren met zorg om te gaan met de natuur en het milieu, bijvoorbeeld door geen takken van de bomen te rukken en samen voor een schone, opgeruimde leefomgeving te zorgen.

Hoofdstuk 2: Plaatsing van het kind

2.1. Groepsgrootte en inzet pedagogisch medewerkers

Bij BSO Lidwina school Hof varieert de leeftijd van de kinderen van 4 tot 6 jaar. Per dag worden er maximaal 20 kinderen opgevangen. Deze kinderen zitten in 1 basisgroep.

De locatie is geopend op maandag, dinsdag en donderdag. Op de woensdagen en vrijdagen worden de kinderen opgevangen op onze BSOlocatie aan de Willem Beukelsstraat.

In de vakanties is BSO locatie Lidwina school Hof gesloten, de kinderen worden dan ook opgevangen op onze BSO locatie Willem Beukelsstraat.

Naam groep	Wasberen
Max aantal kinderen	20
Leeftijdsgroep	4-6
Aantal medewerkers	2

2.2. Wijziging in groepsgrootte

Er zal, met uitzondering van de breng en haalmomenten, nooit 1 beroepskracht alleen op BSO Lidwina aanwezig zijn. Er zal altijd een tweede volwassene aanwezig zijn. Dit kan ook een groepshulp of stagiaire zijn. De leidinggevende fungeert standaard als achterwacht en zal bij incidentele situaties altijd geraadpleegd worden, voordat er actie ondernomen wordt.

Op de BSO wordt de basisgroep soms verlaten om met alle kinderen naar buiten te gaan. De groep kan ook worden opgesplitst in 2 groepen. De oudere kinderen gaan bijvoorbeeld buiten voetballen met een beroepskracht, terwijl de jongere kinderen binnen luisteren naar een verhaal dat de andere beroepskracht voorleest.

Tijdens de vakantieopvang worden de groepen tijdens het eten nooit groter dan 20, en bij uitstapjes nooit groter dan 15. Er wordt ingedeeld naar leeftijd, hetgeen betekent dat kinderen van de reguliere basisgroepen eigenlijk altijd bij elkaar geplaatst worden.

Kinderen – zeker de jongsten – worden altijd met minimaal 1 bekende, bij voorkeur vaste, basisgroepmedewerker in 1 groep gedeeld bij uitstapjes

2.3. Kennismaken

De pedagogisch medewerker maakt minstens 3 weken voor de ingangsdatum van het contract, (telefonisch) een afspraak met de ouders voor een kennismakinggesprek. Ouders en kind worden tijdens dit gesprek rondgeleid op de locatie. Hiernaast worden oudergegevens en standaard info met betrekking tot de BSO en bijzonderheden (gedrag/allergieën/school/klas/gezinssamenstelling) besproken en genoteerd. Deze gegevens worden besproken met de collega's van de groep, en daarna zorgvuldig in het kinddossier bewaard.

2.4. Wennen op BSO Lidwina

Starten op een buitenschoolse opvang is altijd spannend. Kinderen worden geconfronteerd met een nieuw (mid)dagritme, een nieuwe omgeving, nieuwe regels, nieuwe kinderen, en groepsbegeleiding in plaats van juffen, meesters of ouders.

Twee weken voordat het kind naar de BSO komt, gaat het wennen.

De 1^e keer komt een kind een uur wennen met de ouder. Afhankelijk van hoe het kind het heeft ervaren/gereageerd, worden voor de daarop volgende wendagen, gepaste afspraken gemaakt. Zie ook 06.05.01 Wenbeleid in het Handboek. Tijdens het wennen hebben medewerkers een uitgebreide overdracht met de ouders van het nieuwe kind. N.B.: Een kind begint *nooit* met wennen tijdens een vakantieperiode.

Na drie maanden wordt er een evaluatiegesprek aangeboden aan de ouders. Ouders kunnen hier naar eigen behoefte op ingaan of niet. In het evaluatiegesprek worden de ervaringen van kind/ouders en medewerkers uitgewisseld. Het kan ook zo zijn, dat medewerkers zich dusdanig zorgen maken dat ze ouders het gesprek niet aanbieden, maar dat ze ouders expliciet uitnodigen.

2.5. Extra dagdelen afnemen

Ieder kind dat bij ons staat ingeschreven, wordt opgevangen op een vaste basisgroep, op vooraf afgesproken dagen. Het is altijd mogelijk om een extra dag/dagdeel opvang aan te vragen. Het kind kan geplaatst worden als de BKR niet wordt overschreden. Een kind dat een extra dag of dagdeel komt, wordt in principe altijd geplaatst in zijn/haar vaste basisgroep. Zo blijft de emotionele veiligheid van het kind en de continuïteit van de opvang gewaarborgd.

Er wordt *niet* extra geplaatst als het kind in een wen/overgangperiode zit.

Hoofdstuk 3: Een (mid)dag op de buitenschoolse opvang

3.1. Uit school

Na school haalt één medewerker binnen alle kinderen op uit de kleuterklassen. Bij de Wasberen staat op de groep één medewerker om de kinderen te verwelkomen en hen te begeleiden op de groep. De kinderen worden aangekruist op de presentielijst. Er wordt van de kinderen verwacht dat zij zich duidelijk melden bij de BSO medewerker.

3.2. Ophalen door ouders

Kinderen worden alleen aan de ouders meegegeven. Indien kinderen door iemand anders dan ouders/voogd worden opgehaald, dienen ouders dit op tijd bij de groepsleiding door te geven. Als dit niet is gebeurd en er wel iemand anders verschijnt dan de ouder, dan wordt er contact opgenomen met ouders. Bij geen gehoor, worden kinderen NIET meegegeven.

Overdracht aan ouders

Kinderen op de buitenschoolse opvang kunnen zelf vrij goed aangeven hoe het met ze gaat en wat ze van school en de buitenschoolse opvang vinden. Om goed op de hoogte te zijn van de ontwikkeling van het kind, is het ook belangrijk dat wij en de ouders elkaar van belangrijke informatie voorzien. Door elkaar te spreken, leren ook de ouders en de pedagogisch medewerkers elkaar wat beter kennen. Dit vergroot het onderling vertrouwen en verlaagt de drempel om contact met elkaar op te nemen als daartoe aanleiding is.

Overdracht tussen ouders en ons vindt meestal plaats als de ouders de kinderen ophalen van de buitenschoolse opvang. Dit zijn korte gesprekjes. Tijdens het ophalen is het meestal druk en moet er opgeruimd worden. Bovendien vinden veel kinderen het niet prettig als er in hun bijzijn over hen wordt gesproken door hun ouders.

3.3. Middagprogramma

Wanneer de kinderen binnen zijn, zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat de kinderen naar de wc gaan, handen wassen en aan tafel gaan zitten. Er wordt gezamenlijk als groep gegeten. Het eetmoment wordt ook benut om kringgesprekjes te voeren en om de verdere dag te bespreken. Na het tafelen is er ruimte om vrij te spelen of een activiteit met een pedagogisch medewerker te doen.

Afsluiten

Bij het afsluiten, controleren medewerkers alle ramen en deuren en gaan zij na of de schoonmaakdienst nog in het pand is. Indien de schoonmakers er nog zijn, draaien de medewerkers alleen de deur op slot. Zijn er geen schoonmakers en/of leerkrachten meer in het gebouw, dan zetten de medewerkers ook het alarm erop.

3.4. Spelen en activiteiten

Zoals al eerder beschreven, bepalen kinderen zelf hoe zij de tijd op de buitenschoolse opvang invullen.

De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Buitenschoolse opvang is vrije tijd: tijd hebben om lekker niets te doen blijft ook belangrijk; • De buitenschoolse opvang is voor en van de kinderen; het aanbod wordt mede door en met behulp van de keuzes van kinderen bepaald;
- Wij bieden vertrouwde activiteiten, maar bieden ook nieuwe dingen aan en dagen kinderen uit; • Het aanbod is voor alle leeftijden, voor jongens en meisjes, waarbij rekening gehouden wordt dat oudere kinderen meer behoefte kunnen hebben aan uitdaging in activiteiten;

Bij de BSO onderscheiden wij twee soorten activiteiten

- Vrij spel;
- Open activiteiten;

Vrij spel

Kinderen bepalen zelf wat zij gaan doen, hoe lang en met wie. Zij kunnen in principe zelfstandig aan de slag. De pedagogisch medewerker heeft een minimale bemoeienis; meer een ondersteunende en begeleidende rol.

Voorbeelden:

- Vrij buiten spelen in zandbak, klimrek, hangen, fietsen, voetballen, tikkertje spelen, een gezelschapsspel spelen;
- Binnen in de poppenhoek spelen;
- Knutselen (kind wil bijvoorbeeld een schilderij maken; pedagogisch medewerker zorgt op dat moment voor de materialen);
- Mee boodschappen doen.
- Vrij spelen in de gymzaal

Open activiteiten

De pedagogisch medewerker bereidt iets voor. Kinderen kunnen kiezen, hier niet of wel aan mee te doen of later in te stromen.

De activiteit heeft meer "inhoud" dan vrij spel. Het is iets dat de pedagogisch medewerker bewust aanbiedt en van te voren is voorbereid en er is tijd voor vrij gemaakt.

Voorbeelden:

- Estafette-loop (van te voren uitgezet en bedacht);
- Kookactiviteit;
- Activiteiten in het park

Sport en bewegen

Bewegen is belangrijk voor kinderen. Bij de BSO Lidwina Hof vinden wij het belangrijk dat kinderen naar buiten gaan en spelen. Bewegen kan in de vorm van vrij spelen, georganiseerde spelen en sporten. Op landelijk en gemeentelijk niveau is er veel aandacht voor bewegen door kinderen. De buitenschoolse opvang houdt deze ontwikkelingen in de gaten en probeert hierop aan te sluiten. Kinderen hebben op de buitenschoolse opvang de beschikking over divers sport- en spel materiaal.

Speelgoed

Het speelgoed dat op de buitenschoolse opvang aanwezig is, is prikkelend voor de fantasie en is gevarieerd. Kinderen kunnen het speelgoed zelf pakken. Er is voldoende aanbod voor alle leeftijdsgroepen. Kinderen worden betrokken bij de aanschaf van nieuw speelgoed.

3.5. Vakantie en Uitstapjes

Tijdens de vakanties worden meerdere locaties op 1 locatie opgevangen en werken pedagogisch medewerkers verschillende diensten van 8 uur. De BSO is tijdens vakantiedagen geopend van 7.45

tot 18.30uur. De kinderen van BSO Lidwina worden opgevangen op BSO Willem Beukel tijdens de vakanties.

Ouders kunnen tot half 10 de kinderen brengen, hierna wordt het dagprogramma, op basis van het aantal kinderen, definitief gemaakt.

Er worden tijdens de vakanties ook uitstapjes gemaakt. De verhouding is 1 medewerker op 10 kinderen boven de 6 jaar. Voor de 4/5 jarigen geldt 2 medewerkers op 15 kinderen.

Pedagogisch medewerkers hebben altijd de oudergegevens van de kinderen die meegaan bij zich, en een EHBO-kit. De medewerkers dragen er zorg voor dat er een duidelijk overzicht komt te hangen met namen van kinderen en een telefoonnummer waarop zij tijdens het uitstapje te bereiken zijn voor ouders en collega's.

Alle uitstapjes zijn +/- 16.30 uur weer op locatie terug. Bij uitzonderingen worden ouders op de hoogte gebracht.

3.6. Feesten en rituelen

De pedagogisch medewerkers besteden aandacht aan feesten en rituelen gecombineerd met activiteiten. Dit betekent niet dat er aan alle feesten aandacht wordt besteed. Het hangt af van de activiteiten en wensen/interesses van de kinderen. Wordt er veel gesproken over het Suikerfeest? Dan zullen wij hierop inspelen op de behoeftes van de kinderen, door een gepaste activiteit aan te bieden.

Hoofdstuk 4: Eten en drinken

4.1. Eten en drinken

De pedagogisch medewerkers dragen er zorg voor dat de kinderen voor het tafelmoment, naar de wc gaan, handen wassen en aan tafel gaan zitten. Er wordt gezamenlijk als groep gegeten (crackers /fruit en thee/water). Bij uitzonderingen (feestdagen/thema's) krijgen kinderen iets extra's.

Als iedereen klaar is, ruimt elk kind zijn eigen/bordje bekertje op. De medewerkers geven instructies bv. "Jullie mogen je bekertje en bordje op het aanrecht zetten/stapelen."

Er zit altijd een medewerker bij de kinderen aan tafel. Als de kinderen klaar zijn met eten ruimen zij hun beker en bordje op en mogen zij gaan spelen.

4.2. Dieet, allergie en andere culturen

Bij het kennismakingsgesprek worden alle eetgewoontes van een kind besproken. De medewerkers zorgen ervoor dat deze gegevens zorgvuldig in het Kinddossier komen te zitten. De bijzonderheden worden ook gecommuniceerd met manager en andere collega's. Er wordt dan een duidelijke overzicht opgehangen op groepen, het wordt besproken in overleggen, indien nodig worden medewerkers erover gemaïld en voor de vakanties wordt de bijzondere informatie in de vakantiekaart toegevoegd. Alle medewerkers zijn verantwoordelijk dat zij op de hoogte zijn van de juiste en volledige informatie.

4.3. Trakteren

Medewerkers en kinderen die jarig zijn, hebben de vrije keuze om uit te delen. Dit MAG, maar hoeft NIET. Medewerkers communiceren hierover met collega's en bij traktatie van een kind, communiceren ouders met de groepsleiding. Traktaties mogen zelf uitgekozen worden. Wel wordt er op gelet dat het een "gezonde" traktatie is (voedingswaarde/hoeveelheid). Ouders kennen deze informatie vanuit de huisregels en medewerkers attenderen ouders hier ook op.

Hoofdstuk 5: Het kind

5.1. Pesten en plagen

De medewerkers houden de groepssfeer altijd in de gaten. Bij pestgedrag spreken medewerkers de kinderen meteen aan. En worden ouders ook op de hoogte gebracht. Om de groepssfeer positief te houden worden, dergelijke onderwerpen in de groep besproken door de groepsleiding. Het onderwerp pesten komt ook aan de orde tijdens de groepsoverleggen met de leidinggevende.

5.2. Jongens en meisjes; seksuele ontwikkeling

Seksuele ontwikkeling is een breed begrip. De groepsleiding bespreekt -indien kinderen er om vragen, of in verband met bepaalde thema's (de liefde, de lente) - dit in de groep. Als de pedagogisch medewerkers opvallend/afwijkend gedrag signaleren in seksuele sferen worden, spreken de medewerkers de betreffende kinderen hier direct op aan. Medewerkers vragen om hulp en medewerking van de ouders en de manager, als opvallend/afwijkend gedrag zich blijft herhalen en niet verbetert.

Intimiteit

Op de BSO wordt er veel geknuffeld en gestoeid met de kinderen. Wij hebben afspraken om de kinderen en onszelf te beschermen tegen ongewenste intimiteiten. In de Buitenschoolse opvang gaat het initiatief tot lichamelijk contact van het kind uit. Dat geldt ook voor knuffelen. Op het moment dat een kind een van deze fysieke contactmomenten niet wil, doen wij het niet. Voor kinderen onderling geldt dat ook. Bij (seksueel) grensoverschrijdend gedrag handelen wij volgens de 'Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling'.

Als kinderen nieuwsgierig worden naar hun eigen lichaam of van dat van de andere kinderen en van ons, gaan wij daar zo normaal mogelijk mee om. Natuurlijk stellen wij grenzen om onszelf en de andere kinderen te beschermen tegen ongewenste intimiteiten.

Een paar voorbeelden:

- Kinderen kunnen bij een medewerker komen hangen, maar worden niet meer op schoot genomen. Troosten doen we door naast het kind plaats te nemen en een arm om het kind heen te slaan.
- Kinderen mogen het zeggen als ze een aanraking niet fijn vinden.
- Kinderen mogen 'doktertje' spelen maar de kleren blijven aan.
- Kinderen geven zelf aan hoe zij afscheid willen nemen als ze naar huis gaan, bijv. door een 'high five' of een knuffel te geven.

5.3. Corrigeren en belonen

Op de buitenschoolse opvang worden de kinderen op een positieve wijze benaderd en wordt door middel van positieve aandacht het gewenste gedrag gestimuleerd. Bij het goed uitvoeren van een taakje, of goed meedoen aan activiteiten belonen we de kinderen. Dit doen we door de kinderen verbaal te laten weten dat ze het goed gedaan hebben (complimenten geven), of door een kind een aai over zijn bol te geven, een high-five, een sticker of een knuffel. Ook belonen we de groep voor goed gedrag en prestaties. Verbaal, of in de vorm van een actieve beloning: dan mag de groep iets extra's, bijvoorbeeld 10 minuten langer spelen, of een extra ontbijtkoek, of nog even een extra liedje doordansen.

Door de groepssituatie waarin kinderen meestal op vanzelfsprekende wijze meedoen met de groep is het corrigeren van kinderen veel minder een item dan in de thuissituatie. Wanneer een kind negatief gedrag vertoont, wordt eerst gekeken naar het individuele kind en nagegaan wat de oorzaak van het gedrag zou kunnen zijn (niet lekker in zijn vel, verveling, onzekerheid, wijziging in de thuissituatie of ontwikkelingsproblematiek). De pedagogisch medewerkers kunnen hier op deze manier rekening mee houden. Wanneer een kind na een of twee waarschuwingen negatief gedrag blijft vertonen, zal de pedagogisch medewerker het kind op ooghoogte op rustige wijze aanspreken en het daarbij ook aankijken. Op zo'n moment noemt de medewerker de grens die is overschreden, en noemt zo nodig een passende 'straf'.

De straf die kinderen bij ons krijgen, gaat meestal over 'tot rust komen'. Het kind wordt even buitengesloten van het groepsgebeuren. Het kind wordt voor korte duur (3 minuten) op een bepaalde plek neergezet om zo even uit de situatie te zijn, bijvoorbeeld: op het trapje zitten, of aan tafel. We praten daarna altijd even met het kind, waarin we bespreken wat niet mocht, en waarin we afspraken maken voor de toekomst.

Soms laten we een kind meehelpen bij huishoudelijke klussen, als dat passend is bij de overtreding.

In principe corrigeren we kinderen alleen in 1-op-1verband. In sommige situaties kiezen de medewerkers er wel voor om kinderen in een klein groepje aan te spreken, als het bijvoorbeeld het hele groepje aangaat.

Een enkele keer worden kinderen publiekelijk gecorrigeerd. Dit wordt bewust gedaan, opdat de hele groep daar iets van leert.

We benaderen het kind na zo'n correctie/straf altijd weer positief, en vinden het belangrijk dat een kind gewoon weer aan het groepsgebeuren kan meedoen.

Er wordt zo kort mogelijk aandacht besteed aan het negatieve gedrag en het kind wordt eventueel afgeleid om te voorkomen dat het op deze manier steeds negatieve aandacht krijgt. Wij vinden het belangrijk om ouders een terugkoppeling te geven over het gedrag van hun kind. Wellicht dat de ouders thuis ook met dit gedrag te maken hebben. Er kan dan goed afgestemd worden wat de beste benadering zal zijn.

5.4. Zieke kinderen

Het welzijn van het kind staat bij ons op de eerste plaats. Als een kind ziek is, vinden we dat het kind beter thuis kan worden opgevangen dan op de opvang. Een ziek kind heeft namelijk veel meer zorg en aandacht nodig, dan wij hem kunnen geven tijdens onze dagelijkse opvang. We willen een ziek kind niet te kort doen.

Een kind dat tijdens de opvang ziek wordt, begeleiden de pedagogisch medewerkers uiteraard zo goed mogelijk. Hierbij gebruiken ze het beleidsstuk 'Omgaan met zieke kinderen' en werkinstructie 'Zieke kinderen'.

Medicijnen worden niet verstrekt, alleen na schriftelijke toestemming van de ouder en mondelinge en schriftelijke instemming van de medewerker. Bij het toedienen van medicijnen wordt gewerkt volgens de werkinstructie 'Toedienen van medicijnen'. Ouders worden in alle gevallen meteen opgebeld.

5.5. Kinderparticipatie

De medewerkers betrekken kinderen bij keuzes, gespreksonderwerpen, activiteiten. Er wordt kinderen expliciet om hun mening of advies gevraagd. Hier wordt zo mogelijk gehoor aan gegeven. De groepsleiding draagt er zorg voor dat elke stem van elk kind wordt gehoord.

5.6. Mentorschap

De medewerkers hebben elk een eigen groep mentorkinderen. De medewerker zorgt ervoor dat van deze mentorkinderen een kinddossier wordt opgebouwd en voert oudergesprekken met ouders van eigen mentorkinderen. Dit wil niet zeggen dat de pedagogisch medewerkers alleen hun eigen mentorkinderen “behandelen”; een medewerker is in principe verantwoordelijk voor de hele groep. Ten aanzien van de mentorkinderen, zijn de mentoren verantwoordelijk voor de hoofdtaken (oudergesprekken, overdrachten).

5.7. Kinderen observeren

Elk jaar nodigt de medewerker de ouder uit voor een oudergesprek. Zegt de ouder toe op dit gesprek, dan doet de medewerker een observatie van het kind. Willen ouders geen gesprek dan krijgen ze een kopie van het observatieformulier mee.

Daarnaast kan de medewerker de behoefte voelen om een kind extra te observeren. Het kind valt op, individueel, in groepsverband, of specifiek tijdens (bepaalde) activiteiten gedurende de dag. Na toestemming van de ouder, observeert de medewerker het kind met het formulier ‘extra begeleiding voor een kind’

5.8. Overdrachtsschrift en kinddossier

Niet voor alle groepen geldt dat er een overdrachtsschrift wordt gebruikt. Bij gezamenlijk gebruik van ruimtes (bijvoorbeeld peuterspeelzaal-BSO) worden wel overdrachtsschriften gebruikt. Wanneer er gebruik van wordt gemaakt, noteert medewerker hier praktische informatie, waarvan belangrijk is dat collega’s dat weten. (voorbeeld: “De kastdeur is stuk. Contact opgenomen met manager)

Medewerkers houden van de kinderen een kinddossier bij. In dit dossier bevinden zich verslagen, observaties, diploma’s, formulieren die ouders hebben moeten tekenen en verder alles wat het kind aangaat. Dit dossier wordt overgedragen aan de medewerkers van de volgende groep waar het kind naar toe gaat en draagt bij aan een zo goed en volledig mogelijk zicht op het kind. Het kinddossier wordt altijd in de kast achter slot op de groepen bewaard.

Hoofdstuk 6: De ouder

6.1. Mondeling communicatie

‘Samenwerken, samen opvoeden’ is ons motto als het gaat om contacten met ouders. Door een goede afstemming over en weer zullen de pedagogisch medewerkers in staat zijn om de kinderen tijdens hun verblijf op het kinderdagverblijf beter te begrijpen en te begeleiden. Andersom krijgen de ouders via de pedagogisch medewerkers een beeld van wat hun kind beleeft tijdens hun afwezigheid en hoe hun kind zich in een andere omgeving gedraagt.

Tijdens ophalen hebben pedagogisch medewerkers individueel contact met de ouders. Pedagogisch medewerkers vertellen wat er die dag gebeurd is en of er nog bijzonderheden zijn voorgevallen of een leuke anekdote. Andersom is het voor pedagogisch medewerkers belangrijk om te horen of er specifieke zaken spelen in de thuissituatie. Dit kan zijn in praktische zin, bijvoorbeeld wanneer een kind de laatste tijd slecht slaapt of last heeft allergieën of op emotioneel gebied (bijvoorbeeld de komst van een baby, een verhuizing of andere veranderingen in de thuis- of schoolsituatie). Op deze manier kunnen pedagogisch medewerkers nog beter inspelen op de behoefte van ieder kind. Indien ouders een apart gesprek willen met de pedagogisch medewerker dan kan daar altijd een afspraak voor gemaakt worden. Dit noemen we dan een bijzonder oudergesprek.

Daarnaast voeren we ook standaardgesprekken, zoals een intake/kennismakingsgesprek, en gesprekken die evaluerend van aard zijn (jaarlijks oudergesprek, driemaandengesprek).

6.2. Schriftelijke informatie

Elke maand ontvangen ouders een nieuwsbrief. Hierin staat informatie die voor alle ouders van belang is. Onderwerpen kunnen zijn: beleidsveranderingen, organisatieveranderingen, informatie over pedagogische zaken, de oudercommissie, festiviteiten en leuke informatie over het buitenschoolse opvang.

Soms is er een extra nieuwsbrief, als het om groep specifieke of uitzonderlijke situaties gaat. Deze nieuwsbrief wordt per email verstuurd.

Daarnaast kunnen ouders zich altijd raadplegen via onze website, www.kcwa.nl

Ook wordt schriftelijke gecommuniceerd, via flyers, posters en ons informatieboekje. Dit informatieboekje krijgen ouders bij het contract, nadat ze zich hebben aangemeld.

6.3. Oudercommissie

De ouderraad vertegenwoordigt de ouders die kinderen hebben op Kinderdagverblijf De Bibelebontseberg en op Buitenschoolse Opvang De Beukelseberg. De ouderraad ziet het als haar taak om

- de belangen van kinderen en ouders binnen de organisatie zo goed mogelijk te behartigen en ouders te vertegenwoordigen
- invloed uit te oefenen op het pedagogisch klimaat van de kinderopvang

- de communicatie te bevorderen tussen ouders en personeel en tussen ouders onderling
- de kwaliteit van het uitvoerend werk in de kinderopvang mede te bewaken

De ouderraad volgt de besluitvorming in het bestuur en de beslissingen van directie. De ouderraad stelt zich op als klankbord voor de directie.

6.4. Ouderavonden

Een keer per jaar wordt er een ouderavond georganiseerd door de manager van de Buitenschoolse Opvang.

De avond staat in het teken van een pedagogisch aanverwant thema.

De manager en de medewerkers nodigen de ouders uit, om samen met hen te praten over dit thema.

Soms wordt er een expert van buitenaf uitgenodigd, om de genodigden te inspireren.

Daarnaast nodigt de ouderraad ouders ook uit voor een ouderavond, met een zelf uitgekozen, actueel thema.

6.5. Klachtenprocedure

Met wensen, opmerkingen en klachten kan men altijd terecht bij de pedagogisch medewerkers van de groep. De medewerkers zullen altijd proberen de ouder op professionele wijze te helpen en van dienst te zijn. Mocht men er samen niet uitkomen, dan kan men een klacht indienen. KCWA heeft een klachtenreglement, deze is in te zien in het Handboek op de locatie en op de website.